

Misiunea de Observare Promo-LEX a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020: noi detalii privind desfășurarea scrutinului

1 noiembrie 2020

Ora: 19:00

Misiunea de Observare Promo-LEX a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020 constată din totalul de 446 de incidente raportate de către observatorii Promo-LEX până la 19:00, de către echipa centrală a Misiunii Promo-LEX au fost prelucrate 366, dintre care în prezentul comunicat sunt incluse 170 de incidente:

Noi detalii privind desfășurarea scrutinului:

Misiunea Promo-LEX de observare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020 constată,

Intimidarea observatorilor sau obstrucționarea procesului de observare liberă în secția de votare- 3 cazuri.

- **SV 28/4 Sîngerei, Sîngerei.** Observatorul Promo-LEX a fost intimidat de președintele BESV care împreună cu polițistul i-au comunicat că nu trebuia să raporteze incidentul, dar trebuia să anunțe președintele BESV pentru ca să rezolve situația.
- **SV 32/10 Ștefan Vodă, Cioburciu.** La ora 16:55, după ce observatorul Promo-LEX a revenit de la pauză, acesta a fost intimidat și amenințat de Președintele BESV. Președintele a spus că observatorul nu are voie să fotografieze și să raporteze incidente, înainte de a sesiza membrii BESV și din aceasta cauza va avea probleme.
- **SV 28/3 Sîngerei, Sîngerei.** Termometrul de la SV a depistat temperatura 37 la observatorul Promo-LEX. Fiind efectuată termometria aceluiași observator la altă secție de votare, s-a dovedit a fi în regulă. După ce s-a întors, observatorului i se măsoară temperatura frecvent, motivând că acesta este suspect.

Prezența nejustificată a persoanelor neautorizate în incinta secției de votare sau în raza de 100 m - 10 cazuri

- **SV 18/001, Florești, Florești.** Timp de 10 min în incinta SV, s-a aflat primarul localității, deoarece periodic energia electrică se defectează. La momentul raportării problema nu a fost soluționată.
- **SV 16/043, Edineț, Ruseni.** Președintele raionului a intrat în incinta SV și a discutat, timp de 5 min, cu președintele BESV, apoi a plecat.
- **SV 9/7 Călărași, or. Călărași.** După orele 13.00 cumulativ 8 alegători după ce și-au exprimat votul au intrat în încăperea alăturată SV, unde membrii BESV iau prânzul. Persoanele erau cunoscuți, prieteni ai membrilor BESV. Președintele nu a reacționat cu nimic, el tot comunica cu ei.
- **SV 36/55 UTA Găgăuzia, Copceac.** Orientativ la ora 9:30, a fost observate 4 persoane, care se aflau la o distanță de circa 50 m de la SV. Persoanele respective întâmpinau alegătorii și îndeplinesc listele. După sesizarea Președintelui BESV, aceștia au părăsit teritoriul.
- **SV 33/1 Taraclia, Taraclia.** Orientativ la ora 9:50, în raza de 70 m de la SV, a fost observat un punct mobil de comercializarea a echipamentului de protecție (măști, mănuși, soluții dezinfectante) și birotică. Poliția a fost sesizată și persoanele neautorizate au părăsit locul după solicitarea poliției.

- **SV 34/5 Telenești, Bănești.** Între orele 10:00-13:30 în raza de 50 m de la secția de votare a fost observat un reprezentant al unui candidat, ce se afla la poartă de intrare pe teritoriul SV, între orele 10:00-13:30. Reprezentantul completa listele. Ulterior, OTS a sesizat Președintele BESV, ce a rugat să părăsească teritoriul SV
- **SV 27/25 Rîșcani, Hiliuți.** La ora 13.45 de SV s-a apropiat cu automobilul Toyota un deputat, care a discutat cu un membru BESV. Deputatul nu are viza de reședință în raza secției de votare.
- **SV 36/8 UTA Găgăuzia, Comrat.** Începând cu orele 9:00 a fost observată o doamnă, care periodic se apropia la SV și stătea pe bancă, la o distanță de 15 m de la intrare în SV. Doamna ținea în mână un caiet cu pliante și liste cu datele personale ale alegătorilor. Urmare a sesizării președintelui BESV la ora 16:00, femeii i-a fost solicitat să părăsească teritoriul din preajma SV. Femeia a părăsit spațiul respectiv și a aruncat pliantele cu inscripțiile ce promovau candidatul, la fel erau și liste cu date cu caracter personal ale alegătorilor.
- **SV 1/379, Italia, Mestre.** O persoană, identificată de Președintele BESV drept fiind voluntar, se află periodic pe teritoriul SV. Din informațiile obținute, această persoană este apropiată cu un membru BESV și tot ea a ajutat membrii BESV să amenajeze sediul SV.
- **SV 4/39, Anenii Noi, Varnița.** În jurul orei 13:15, în raza de 100 de metri de la SV, se afla o persoană (femeie) care se apropia de persoane de vârsta a treia, explica ceva pe degete și își nota careva date în carnetul său.

Zvonuri, tentative sau chiar situații de recompense materiale sau bănești oferite alegătorilor în perimetrul de 100 m al secției de votare pentru a determina alegerea alegătorilor – 4 cazuri.

- **SV 37/36, regiunea transnistreană, Rezina.** La ieșirea din SV, unde se afla observatorul, a fost ascultată următoarea întrebare adresată de unul din alegători însoțitorului său: "Где я могу забрать свои обещанные 800... ". Interlocutorul său însă i-a făcut semn să aștepte până vor pleca de la SV.
- **SV 37/3, regiunea transnistreană, Rezina.** În holul SV, observatorul a auzit cum doi alegători analizau între ei cum trebuie să voteze potrivit indicațiilor primite. Astfel, unul dintre ei trebuia să voteze pentru un candidat, iar al doilea – pentru altul. La întrebarea când vor primi banii, răspunsul a fost că mai târziu, în mașină, după ce vor demonstra că au votat.
- **SV 33/25 Taraclia, Novosiolovca.** La ora 11:20, observatorului Promo-LEX i-a fost comunicat de un alegător despre prezența unui automobil Nissan cu nr. de înmatriculare: CDY 003, la distanța de 60 m de la SV. Alegătorul a informat că șoferul automobilului propunea remunerarea bănească pentru votarea pentru un anumit candidat. În urma sesizării Președintelui BESV, persoana respectivă a părăsit teritoriul SV, la ora 14:15.
- **SV 25/37, Orhei, Isacova.** În raza de 100 de metri de la SV a fost observat un magazin mobil. Președintele BESV a anunțat forțele de ordine. În rezultat, acesta a fost reamplasat.

Transportarea organizată a alegătorilor (autocare, microbuze sau alte unități de transport care în mod normal nu ar avea ce căuta în preajmă) – 21 cazuri.

- **SV 11/038, Cimișlia, Porumbrei.** Un microbuz cu numere de înmatriculare ZZ K 266, culoare verde, a fost observat cum aduce mai mulți alegători la SV. Alegătorii susțin că vin din satul vecin și sunt transportați fiindcă sunt departe de SV. Microbuzul a fost observat de doua ori.
- **SV 36/8 UTA Găgăuzia, Comrat.** La ora 11:00, la distanță de 20-30 m de la SV, a fost observat un automobil, marcă Opel, nr. de înmatriculare GE BF 301, ce transporta alegătorii și continuă să o facă până la momentul actual. Automobilul a fost văzut de cel puțin 4 ori. Fiind sesizat Președintele BESV, acesta a menționat că nu este în competența lui.
- **SV 25/045 Orhei, Mălăiești.** La orele 13.00 și 15.09 a fost văzută mașina Toyota Yaris cu num de înmatriculare PS 873 de culoare sură, care transporta alegători. Mașina transporta alegători în vârstă pentru care este dificilă deplasarea. Persoana care conducea automobilul este consilier.
- **La SV 37/9, regiunea transnistreană, Anenii Noi, Varnița.** A fost observat un microbuz de culoare galbena care de mai multe ori a adus la SV persoane din regiunea transnistreană. În total au fost aduse aproximativ 30 de alegători. Ulterior au intervenit forțele de ordine, după care microbuzul nu a mai venit.
- **SV 37/36, regiunea transnistreană, Rezina.** De la Rîbnița au venit două rutiere, care au adus circa 30 de alegători din regiunea transnistreană. Numerele de înmatriculare a rutierelor: T959ET, P862CD.

- **SV 37/17 și 37/18, regiunea transnistreană, Căușeni, Copanca.** Sunt transportați organizat alegătorii din regiunea transnistreană cu un microbuz care face mai multe curse. S-a reușit transportarea a circa 25 de persoane. Numărul de înmatriculare a microbuzului C097HT. Un alt automobil cu numere de înmatriculare C266CB, a venit de 2 ori și a adus câte 4 persoane. În alt caz, au fost identificate și alte automobile de tip sedan în care au fost transportate câte 3-4 persoane pentru a vota.
- **SV 37/38 și 37/39, regiunea transnistreană, Rezina.** Sunt aduși în mod organizat alegătorii din regiunea transnistreană prin intermediul următoarelor unități de transport: P183CT, P672EA, P274CP. Fiecare automobil a făcut naveta de câte 2-3 ori aducând fiecare câte 4 persoane. Periodic aceste automobile se duc la alte SV din Rezina. La ieșirea din automobil, alegătorii primesc pachete cu masca de protecție și mănuși. Toate pachetele sunt identice.
- **SV 37/22, regiunea transnistreană, Criuleni.** A fost observată o mașină la orele 10.13 și, repetat, la 12.20 care transporta alegătorii din Dubăsari, stânga Nistrului (câte 5 alegători per cursă). Numărul de înmatriculare a automobilului - E951.
- **SV 37/18, regiunea transnistreană, Căușeni, Copanca.** Alegătorii din regiunea transnistreană sunt transportați organizat prin intermediul următoarelor mijloace de transport: VW golf C459EM, Fiat C832CP, Mercedes C253EM. Automobilele menționate fac naveta de la vamă până la SV. Angajații vamei din rmn împart cetățenilor care părăsesc regiunea transnistreană pachete cu măști de protecție, mănuși și pixuri. Un grup de veterani se află la vamă și monitorizează automobilele care vine din partea transnistreană. Concomitent, automobilele sunt verificate de către poliție.
- **SV 37/33, regiunea transnistreană, Florești, Sănătăuca. Un automobil, cu nr. de înmatriculare K416AX** a venit din Camenca de 3 ori, aducând câte 2-3 alegători.
- **SV 37/33, regiunea transnistreană, Rezina.** Au fost aduși în mod organizat, de 3 ori, câte 3-4 alegători, cu automobile: VW P178BT, T448BM.
- **SV 37/23, regiunea transnistreană, Criuleni.** Automobilul cu numărul de înmatriculare E056BM, a adus organizat, de 4 ori, câte 3 persoane de la podul din Ustia.
- **SV 37/28 și 37/29, regiunea transnistreană, Dubăsari, Dorotcaia.** Au fost aduși organizat, de 2 ori, câte 4 persoane cu microbuzul B518AK.
- **SV 1/329, Federația Rusă, Moscova.** Mai multe persoane au venit organizat și au plecat organizat cu același mijloc de transport (un autobuz).
- **SV 37/33, regiunea transnistreană, Florești, Sănătăuca.** Automobile Reno K416AX, Lada R146AT, Mercedes C395BT aduceau organizat alegătorii din Camenca.
- **SV 37/18, regiunea transnistreană, Căușeni, Copanca.** Automobilul VW C459EM a venit de 4 ori aducând câte 4 alegători din regiunea transnistreană.
- **SV 37/20 și 37/21, regiunea transnistreană, Căușeni, Hagimus.** Au fost transportați organizat 9 alegători de la Bender într-un microbuz cu numere de înmatriculare VJA 647.
- **SV 37/3, regiunea transnistreană, Anenii Noi.** A fost raportată prezența unui flux mare de mașini cu numere de înmatriculare transnistrene.
- **SV 37/38 și 37/39, regiunea transnistreană, Rezina.** Sunt transportați organizat alegători cu automobilul VW P543CP care, pe parcursul zilei, a efectuat cel puțin 5 ori, de fiecare dată transportând câte 5 alegători.
- **SV 37/33, regiunea transnistreană, Florești, Sănătăuca.** A fost organizată transportarea organizată a alegătorilor cu automobilul Reno K144, care circulă regulat și aduce alegătorii la SV.
- **SV 37/25, regiunea transnistreană, Dubăsari, Cocieri.** La ieșirea din SV, OTS a auzit cum alegătorii vorbeau ca după votare, trebuie să se îndrepte la o distanță nu îndepărtată de SV unde sunt așteptați de unitățile de transport care i-au adus.

Acte de violență sau intimidări ale alegătorilor, sau altor persoane – 1 caz.

- **SV 37/10, regiunea transnistreană, Anenii Noi, Varnița.** În jurul orei 12, un grup de localnici au avut un conflict cu votanții veniți din regiunea transnistreană. După intervenția poliției conflictul a fost aplanat.

Prezența materialelor de publicitate, afișaje, panouri electorale din raza secției de votare (100 metri de la localul secției) – 15 cazuri.

- **SV 7/6 Cahul, or. Cahul.** La o distanță de mai puțin de 100 metri au fost depistate afișe în favoarea unui candidat. Președintele BESV a fost informat.

- **SV 4/28, Anenii Noi, Mereni.** La o distanță mai mică de 100 m a fost identificat un panou publicitar mare a unui candidat. Președintele a comunicat observatorului că, de fapt, panoul este instalat la o distanță mai mare de 100 metri.
- **SV 27/023, Rîșcani, Gălășeni.** La cca. 30 metri de la intrarea în SV sunt amplasate afișele electorale în favoarea unui candidat.
- **SV 18/071, Florești, Zăluceni.** În raza de 100m de la SV sunt amplasate pe panoul informativ pliante A4 a doi candidați.
- **SV 18/12 Florești, Bahrinești.** La 60 m de la SV sunt amplasate pliante A4 a doi candidați.
- **SV 31/32 Vadul Rașcov, Șoldănești.** La 50 m de secția de votare se afla un panou pe care sunt aplicate afișe în susținerea unui candidat.
- **SV 18/65, Florești, Trifănești.** La o distanță de circa 80 de metri de la SV sunt amplasate panouri cu mesajele electorale în favoarea candidaților a patru candidați.
- **SV 37/4, regiunea transnistreană, Anenii Noi, Calfa.** În preajma SV se află un banner în susținerea unui candidat.
- **SV 9/36, Călărași, Săseni.** În raza de 50 de metri de la SV, au fost observate panouri publicitare ale unui candidat.
- **SV 34/17, Telenești, Ciulucani.** La 14:25, în apropiere de SV au fost observate materiale de publicitare a doi candidați. La 10 minute după informarea președintelui BESV, acestea au fost înlăturate.
- **SV 18/61, Florești, Ștefănești.** În raza de 100 de metri de la SV, au fost observate mai multe panouri publicitare ale tuturor candidaților.
- **SV 1/302, Chișinău, Colonița.** În raza de 100 de metri de la SV este amplasat un banner a unui candidatului.
- **SV 18/55, Florești, Roșietici.** În raza de 20 metri de la SV au fost observate pliante a doi candidați.
- **SV 37/4 și 37/5, regiunea transnistreană, Anenii Noi, Calfa.** În raza de 100 de metri de la SV a fost observat un banner al unui candidat.
- **SV 37/41, regiunea transnistreană, Ștefan Vodă.** În preajma SV este amplasat un panou electoral în susținerea unui candidat.

Agitație electorală sau PR negru în perimetrul de 100 m și/sau în incinta secției de votare pentru a determina alegerea alegătorilor – 6 cazuri.

- **SV 04/037, Anenii Noi, Țințăreni.** Consilierul local din partea unui candidat făcea agitație electorală în raza de 100 m de la SV. După ce a văzut observatorul Promo-LEX, a plecat.
- **SV 36/19 UTA Găgăuzia, Ceadâr- Lunga.** Aproximativ la ora 11:30, în SV a intrat un alegător ce purta chipiul cu inscripția despre un candidat. Membrii BESV nu i-au făcut observație.
- **SV 7/53 Cahul, Pelinei.** Periodic la orele 11.00, 14.45, 16.57, observatorul a observat o doamnă la o distanță mai mică de 100 m de SV, făcând agitație electorală și îndemnând persoanele care se îndreaptă spre SV să voteze pentru un candidat.
- **SV 9/40 Călărași, Temeleuți.** Un alegător a postat în Facebook poza cu inscripția despre un candidat împreună cu buletinul de vot.
- **SV 18/13 Florești, Cașunca.** La 16.20 la 50m de la SV este parcat un automobil cu numerele de înmatriculare YXY -239 ce avea scris pe el numele unui candidat, . Automobilul s-a aflat mai mult timp la SV.
- **SV 11/5, Cimișlia.** Mașina unui membru BESV era cu abțibilduri electorale în favoarea unui candidat. Aceasta s-a aflat toată ziua parcată lângă SV.

Deficiențe în funcționarea SIAS Alegeri (suspendarea funcționării; situații când SIAS Alegeri indică faptul că alegătorul a votat, iar acesta susține că nu a votat) – 11 cazuri.

- **SV 14/1 Drochia, or. Drochia.** Alegătorul nu a putut vota deoarece potrivit SIAS Alegeri alegătorul a fost arondat la altă SV deși conform vizei de reședință aparținea acestei SV. Alegătorul nu și-a exercitat dreptul la vot.
- **SV 15/2 Dubăsari, Cocieri.** O alegătoare cu viza de reședință în raza SV a fost arondată conform sistemului SIAS Alegeri la instituția de învățământ unde își face studiile. Alegătoarea a fost adăugată în lista suplimentară și și-a exercitat dreptul la vot.
- **SV 25/050 Orhei, Morozeni.** Data de naștere din buletinul de identitate a alegătorilor nu coincide cu cea indicată în SIAS Alegeri. Operatorii au atras atenția la această diferență începând cu ora 16.00. CEC a menționat că e o eroare de sistem, iar operatorii să fie atenți ca IDNP-ul să coincidă.

- **SV 7/6 Cahul, or. Cahul.** Deși conform domiciliului persoanele corespundeau SV 7/6, 10 persoane au fost redirecționate la alte SV de către sistemul SIAS Alegeri.
- **SV 01/125, Chișinău, Centru.** La verificarea în SIAS Alegeri alegătorului i s-a comunicat că acesta a votat deja și respectiv nu poate vota repetat. Alegătorul a prezentat membrilor BESV buletinul de identitate în care nu era aplicată ștampila și a insistat să se verifice repetat. Verificarea a indicat că alegătorul nu a votat, respectiv persoanei i s-a permis să voteze.
- **SV 01/232, Chișinău, Râșcani.** De la 16.30, pentru o perioadă de cca. 15 minute, SIAS Alegeri nu a funcționat. Președintele BESV a solicitat suport tehnic. În perioada menționată alegătorii au fost înregistrați pe suport de hârtie.
- **SV 01/154, Chișinău, Ciocana.** O familie s-a prezentat la secția de votare, toți având aceeași viză de reședință. Unuia dintre membri familiei i s-a comunicat că în SIAS Alegeri este indicat că urmează să se prezinte la o altă secție de votare pentru a-și exercita dreptul. Președintele BESV i-a recomandat să se adreseze la linia fierbinte. Alegătorul a părăsit secția de votare fără a vota.
- **SV 27/25 Rîșcani, Hiliuți.** Un alegător nu s-a regăsit nici în lista electorală și nici în SIAS Alegeri. Funcționarii au spus că îl cunosc și că e din circumscripția dată. A fost sesizat CEC, alegătorul a votat pe listele suplimentare.
- **SV 1/383, Italia, Bergamo.** Un alegător nu a fost găsit în RSA în baza IDNP-ului. Era notat că nu există o astfel de persoană.
- **SV 37/11, regiunea transnistreană, Anenii Noi, Varnița.** Timp de aproximativ 5 minute a dispărut conexiunea cu SIAS "Alegeri."
- **SV 1/34, Chișinău, Botanica.** La orele 7:15, pe o perioadă de 10 minute, a dispărut conexiunea la SIAS "Alegeri" – timp în care nu a fost posibilă votarea.

Deficiențe în listele electorale (discrepanțe dintre adrese; alegători decedați; semnături în locul altor persoane) – 11 cazuri.

- **SV 01/241, Chișinău, Rîșcani.** Un alegător a identificat că în apartamentul său este indicată o persoană străină. Situația a persistat și în anii precedenți. Deși, alegătorul a verificat anterior la Centrul multifuncțional ASP persoana nu a fost identificată. Membrii BESV au recomandat să verifice repetat la centrul multifuncțional.
- **SV 16/13 Edineț, Cupcini, Chetroșica Veche.** Un alegător a observat că cineva a semnat în locul lui în listele electorale de bază. Președintele a comunicat alegătorului că s-a produs o greșeală din partea membrului BESV. Alegătorului i s-a permis exercitarea dreptului la vot.
- **SV 25/009, Orhei, Orhei.** Mai mulți alegători nu se regăseau în listele electorale, pentru că erau înregistrați la alte SV. Situația a provocat certuri și incomodități. Pe parcursul zilei au fost mai multe incidente de acest fel.
- **SV 01/054, Chișinău, Botanica.** Un alegător a informat membrii BESV că în lista electorală figurează o persoană care nu locuiește la adresa indicată și că are viza de reședință în altă parte de mult timp.
- **SV 01/266, Chișinău, Vadul lui Vodă.** Un alegător care s-a prezentat la secția de votare a fost identificat în SIAS Alegeri, însă nu a fost identificat în lista electorală. Alegătorul a părăsit secția de votare iritat și a renunțat să își exercite dreptul la vot. Președintele BESV a încercat să îl identifice ca să îl convingă să se întoarcă și să voteze.
- **SV 21/014, Ialoveni, Costești.** Până la momentul raportării, aproximativ 20 de alegători nu s-au regăsit pe listele electorale de bază, din cauză că au fost repartizați la alte SV. Acest fapt a stârnit strigăte și nemulțumiri în SV.
- **SV 9/40 Călărași, Temeleuți.** În lista electorală a fost identificată o persoană decedată.
- **SV 36/40 UTA Găgăuzia, Cazaclia.** Un alegător nu s-a regăsit în listele electorale și a fost inclus în listele suplimentare.
- **SV 32/31 Ștefan Vodă, Talmaza.** Mai mulți alegători s-au revoltat că nu se regăsesc în listele electorale și sunt redirecționați la altă SV. Alegătorii în mod obișnuit votau la acea secție de votare. Doi soți cu aceeași viză de reședință erau arondați la două secții de votare diferite.
- **SV 27/25 Rîșcani, Hiliuți.** Un alegător nu s-a regăsit nici în lista electorală și nici în SIAS Alegeri. Funcționarii au spus că îl cunosc și că e din circumscripția dată. A fost sesizat CEC, alegătorul a votat pe listele suplimentare.
- **SV 18/55, Florești, Roșietici.** Președintele BESV a informat observatorul precum că în listele electorale sunt și localnici din satul vecin - Roșietici Vechi.

Votarea nejustificată în grup (în cabine de vot se află 2 și mai multe persoane) – 3 cazuri.

- **SV 01/108, Chișinău, Buiucani.** În cabina de vot au intrat doi alegători (mama și fiica). Fiica dădea indicații mamei pe cine să voteze. Membrii BESV le-au făcut observații, după care fiica s-a retras.
- **SV 13/005, Dondușeni, Baraboi.** Una dintre cele trei urne din incinta SV a fost sigilată doar cu 3 sigilii.
- **SV 01/003, Chișinău, Botanica.** Doi alegători au votat în aceeași cabină de vot, motivând ca sunt în etate, deși deficiențe de vedere nu au semnalat / motivat.

Fotografierea buletinelor de vot, alte încălcări ale secretului votului (prezentarea buletinului cu votul exprimat, amplasarea defectuoasă a cabinelor de vot ce permit vizualizarea opțiunii alegătorului etc.) – 28 cazuri.

- **SV 18/22, Florești, Florești.** Un alegător în cabina de vot a fotografiat buletinul de vot. Președintele BESV a făcut observație, ceea ce a provocat ceartă. Alegătorul a introdus buletinul de vot în urnă.
- **SV 01/108, Chișinău, Buiucani.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot. Când i s-a solicitat să șteargă poza a refuzat motivând ca are tot dreptul să facă poze. Poliția documentează cazul.
- **SV 01/105, Chișinău, Buiucani.** Un alegător (mama) i-a dat indicații unui alt alegător (fiu) din cabina alăturată cu cine să voteze. La ieșirea din cabina de vot fiul a reconfirmat că a votat cum i-a indicat.
- **SV 01/029, Chișinău, Botanica.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot. Când i s-a solicitat să șteargă poza a refuzat să se conformeze. La insistențele membrilor BESV alegătorul a manifestat un comportament agresiv și a amenințat ca rupe buletinul de vot în mod public, în fața observatorilor. Poliția a fost chemată la fața locului.
- **SV 01/091, Chișinău, Buiucani.** Un alegător a fotografiat buletinul său de vot. Observatorii au semnalat aceasta abatere membrilor BESV, însă aceștia nu au intervenit.
- **SV 7/8 Cahul, or. Cahul.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot. Ulterior, la intervenția membrilor SV poza a fost ștearsă.
- **SV 23/031 Nisporeni, Seliște.** O alegătoare a făcut fotografie la buletinul de vot în cabina de vot. Președintele BESV a reacționat și fotografia a fost eliminată.
- **SV 20/046 Hîncești, Mingir.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot. Observatorii au anunțat președintele BESV despre incident. La insistența președintelui BESV, alegătorul a refuzat să elimine fotografia.
- **SV 32/31 Ștefan Vodă, Talmaza.** La ora 12:30, un alegător a fotografiat buletinul de vot. Nici un membru BESV nu a intervenit până alegătorul nu a plecat din secția de votare.
- **SV 36/8 UTA Găgăuzia, Comrat.** La ora 14:37, un alegător a fotografiat buletinul de vot. Fiind sesizat Președintele BESV, acesta a menționat nu poate interveni în așa cazuri.
- **SV 30/ 9 Strășeni, Bucovăț.** La ora 15:20, a fost fotografiat buletinul de vot.
- **SV 36/57 UTA Găgăuzia, Dezghinja.** La ora 15:12, a fost observat fotografierea buletinului de vot și după aceasta. După aruncarea buletinului de vot în urna, persoana a fost reținută de Președintele BESV și i-a fost luat telefonul. Președintele BESV a chemat poliția. După sosirea poliției, Președintele BESV a transmis telefonul polițistului.
- **SV 01/087, Chișinău, Buiucani.** La ieșirea din cabina de vot, soțul i-a comunicat soției, care se îndrepta la cabina de vot, cu cine a votat și i-a indicat în buletinul de vot candidatul ales.
- **SV 01/137, Chișinău, Centru.** Un alegător a fotografiat buletinul său de vot. Președintele BESV a solicitat alegătorului să șteargă, ultimul s-a conformat.
- **SV 01/105, Chișinău, Buiucani.** Un alegător a fotografiat buletinul său de vot pe fundalul secției de votare și observatori. Membrii BESV au solicitat să șteargă fotografia în prezența lor, alegătorul s-a conformat.
- **SV 01/192, Chișinău, Râșcani.** La ora 17:56, un alegător a fotografiat buletinul său de vot. Un membru BESV ia solicitat să șteargă poza.
- **SV 9/40 Călărași, Temeleuți.** Un alegător a fotografiat buletinul sau de vot și ulterior a postat poza pe Facebook. Președintele BESV a atenționat pe alegător că nu se poate de făcut poze la buletin de vot.
- **SV 32/3 Ștefan -Vodă, Ștefan- Vodă.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot. În urma sesizării, Președintele BESV a rugat să șteargă poza și i-a permis alegătorului să arunce buletinul de vot în urnă.
- **SV 1/380, Italia, Milano.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot.
- **SV 1/377, Italia, Treviso.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot, dar la solicitare președintelui BESV a șters poza.

- **SV 1/349, Germania, Frankfurt pe Main.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot.
- **SV 1/353, Germania, Kassel.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot în cabina de vot. Fiind surprins de președintele BESV, acestuia i-a fost solicitată ștergerea fotografiei. Alegătorul, revoltat, a părăsit SV după ce a șters fotografia.
- **SV 1/377, Italia, Treviso.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot, dar la solicitarea președintelui BESV poza a fost ștearsă.
- **SV 1/405, Regatul Tarilor de Jos, Haga.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot.
- **SV 37/1, regiunea transnistreană, Chișinău.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot în cabina de vot. Președintele BESV l-a anunțat că acest lucru este ilegal.
- **SV 37/6, regiunea transnistreană, Anenii Noi, Gura Bîcului.** La SV în mod organizat au fost aduși cu câteva automobile aproximativ 20 de alegători din regiunea transnistreană.
- **SV 37/1, regiunea transnistreană, Chișinău.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot cu ștampila "votat" aplicată. Secretara BESV i-a făcut observație, iar el a menționat că este jurist și are tot dreptul, purtând discuția pe un ton ridicat. Între timp s-a alăturat și președintele BESV cu aceeași informație, însă fără rezultat.
- **SV 37/1, regiunea transnistreană, Chișinău.** Un alegător a pozat buletinul de vot, iar ca răspuns membrii BESV i-au făcut observație, însă fără a insista ștergerea pozei. Alegătorul a aruncat buletinul în urnă și a ieșit din SV.

Încetarea/suspendarea nejustificată a votării în secția de votare – 5 cazuri.

- **SV 18/012, Florești, Bahrinești.** Între orele 17:14-17:17 sa deconectat energia electrică în SV, durată de timp în care procesul de votare a fost întrerupt. După reconectarea energiei electrice procesul de votare a fost reluat.
- **SV 7/60 Cahul, Vadul lui Isac.** Procesul de vot a fost oprit pe 5 min. în legătura cu procesul de dezinfectare. Membrii BESV au menționat că au făcut acest lucru de 3 ori pe parcursul zilei.
- **SV 11/5, Cimișlia.** Mașina unui membru BESV era cu abțibilduri electorale în favoarea unui candidat. Aceasta s-a aflat toată ziua parcată lângă SV.
- **SV 1/1, Chișinău, Botanica.** Se stopează procesul de votare timp de 10 minute pentru dezinfectare – timp în care toți alegătorii sunt rugați să iasă afară.
- **SV 1/14, Chișinău, Botanica.** În perioadele de dezinfectare a localului, timp de 10-15 minute este stopat procesul de votare, perioadă în care alegătorii nu au permisiunea de a intra în SV și a vota.

Nerespectarea măsurilor de protecție și prevenire COVID -19 – 37 cazuri.

- **SV 19/017, Glodeni, Cuhnești.** Președintele BESV a interzis accesul unui alegător în SV din motiv că nu avea mască de protecție. Alegătorul a plecat, fără să-și exercite dreptul la vot.
- **SV 32/033, Ștefan Vodă, Volintiri.** La intrarea în SV alegătorilor nu li se măsoara temperatura. După discuțiile dintre membrii BESV, procesul de termometrie a fost reluat.
- **SV 18/065, Florești, Trifanești.** În cadrul SV lipsește registrul de termometrie.
- **SV 01/154, Chișinău, Ciocana.** Un alegător a refuzat să i se măsoare temperatura, ca urmare alegătorul a renunțat să voteze.
- **SV 11/024, Cimișlia, Gura Galbenei.** În incinta SV au fost primiți mai mulți alegători decât cabine de vot.
- **SV 01/190, Chișinău, Rîșcani.** În incinta SV au fost primiți mai mulți alegători decât cabine de vot (15 alegători, 3 cabine de vot). Membrii BESV au intervenit și au rugat alegătorii să iasă din SV până vor fi invitați ca să voteze.
- **SV 01/203, Chișinău, Rîșcani.** În incinta SV sunt primiți în mod sistematic mai mulți alegători decât cabine de vot, ca urmare se formează aglomerație. Membrii BESV nu au întreprins careva acțiuni.
- **SV 01/292, Chișinău, Stăuceni.** În incinta SV sunt primiți mai mulți alegători decât cabine de vot (10 alegători, 4 cabine de vot). Președintele BESV a intervenit și a soluționat pe moment situația.
- **SV 01/196, Chișinău, Rîșcani.** În incinta SV au fost primiți mai mulți alegători decât cabine de vot (7 alegători, 2 cabine de vot). Președintele BESV a intervenit și a stopat accesul altor alegători până numărul persoanelor în incinta SV s-a redus.

- **SV 01/195, Chișinău, Rîșcani.** În incinta SV au fost primiți mai mulți alegători decât cabine de vot (5 alegători, 2 cabine de vot). Președintele BESV a intervenit și a rugat câțiva alegători să părăsească SV, după care vor fi invitați.
- **SV 01/291, Chișinău, Stăuceni.** În incinta SV au fost primiți mai mulți alegători decât cabine de vot. Membrii BESV nu au intervenit, mulțimea s-a dispersat de la sine.
- **SV 9/7 Călărași, Călărași.** Trei alegători, pe la orele 14.00, și-au exercitat votul deși aveau febră mai mare 37,2. Accesul a fost permis de către medicul de la intrare. Președintele BESV la moment nu era și nu cunoaște despre acest incident. Suplimentar, un operator se află în SV cu febră mai mare de 37,2.
- **SV 10/41 Căușeni, Taraclia.** În SV erau 6 persoane și 3 cabine de vot. Președintele BESV nu a reacționat cu nimic.
- **SV 9/7 Călărași, or. Călărași.** În SV a intrat o doamna care nu purta corect masca de protecție, o avea pe mână. Deși a fost atenționată de către președintele BESV alegătoarea a refuzat să poarte masca. Alegătoarea și-a exercitat dreptul la vot fără, însă a purta corect masca de protecție.
- **SV 32/21 Ștefan Vodă, Popeasca.** La 13.59 a fost observat că distanța socială de 1 m nu este respectată de observatorii, alegători și membrii BESV.
- **SV 32/21 Ștefan Vodă, Popeasca.** La ora 16:00 a fost permis accesul în SV a 7 persoane, iar în secția de votare sunt 3 cabine de vot. Nu este respectată distanța socială.
- **SV 10/36 Căușeni, Plop Știubei.** La 16.15 în SV s-a prezentat un alegător cu febra peste 37. Președintele i-a comunicat că nu poate să-i creeze doar lui condiții să voteze în incinta SV iar urna mobilă deja e plecată. Alegătorul nu și-a exercitat dreptul la vot.
- **SV 10/4 Căușeni, Căușeni.** La 16.45 în sala erau 12 alegători deși secția dispune de 5 cabine de vot. Președintele BESV nu a reacționat.
- **SV 18/071, Florești, Zăluceni.** În incinta SV se aflau mai mulți alegători decât cabine de vot. Președintele BESV nu a intervenit.
- **SV 32/011, Ștefan Vodă, Copceac.** În SV au intrat mai mulți alegători decât cabine de vot (6 alegători, în timp ce în SV sunt numai 3 cabine de vot).
- **SV 01/193, Chișinău, Rîșcani.** În incinta SV au fost primiți mai mulți alegători decât cabine de vot (8 alegători, în timp ce în SV sunt numai 3 cabine de vot). Membrii BESV au intervenit și situația s-a remediat.
- **SV 01/213, Chișinău, Rîșcani.** În incinta SV au fost primiți mai mulți alegători decât cabine de vot (12 alegători, în timp ce în SV sunt numai 4 cabine de vot). Membrii BESV nu au intervenit pentru a remedia situația.
- **SV 18/65 Florești, Trifănești.** Distanța socială nu este respectată la intrarea în SV.
- **SV 37/12 regiunea transnistreană, Anenii Noi, Varnița.** Distanța socială nu este respectată la intrarea în SV.
- **SV 18/44 Florești, Lunga.** Unii observatori nu respectă distanța socială și poartă incorect masca de protecție.
- **SV 32/21 Ștefan- Vodă, Popeasca.** La ora 17:41 a fost permis accesul în SV a 6 persoane cu 3 cabine de vot. Nu se respectă distanța fizică.
- **SV 37/3, regiunea transnistreană, Anenii Noi.** La ora 11:18, în incinta SV erau 6 persoane, în condiția în care în SV sunt doar 2 cabine de vot.
- **SV 18/59, Florești, Sevirova.** A fost raportată nerespectarea distanței sociale între membrii BESV.
- **SV 37/36, regiunea transnistreană, Rezina.** În SV au intrat 6 alegători, cu toate că sunt doar două cabine de vot. În plus, doi observatori din partea partidelor sunt fără mască în incinta SV.
- **SV 31/26, Șoldănești, Răspopeni.** S-a format rând la SV, iar alegătorii erau fără mască și fără a respecta distanța socială.
- **SV 18/37, Florești, Ilciovca.** Nu se respectă distanța socială între membrii BESV.
- **SV 18/65, Orhei, Florești, Trifănești.** Nu se respectă distanța socială între membrii BESV.
- **SV 18/28, Florești, Frumușica.** A fost observată nerespectarea distanței sociale dintre membrii BESV și observatorii de la partide politice.
- **SV 18/52, Florești, Prodănești.** Lipsește registrul privind termometria membrilor BESV, iar președintele BESV și un membru nu poartă masca corect.
- **SV 16/12, Edineț, Cupcini.** În SV nu se efectuează termometria membrilor BESV, iar aceștia nu poartă mască și nu se respectă distanța socială între observatori.
- **SV 18/61, Florești, Ștefănești.** Membrii și președintele BESV nu purtau corect masca de protecție.

- **SV 31/24, Șoldănești, Pohoarna.** Membrii BESV nu purtau viziere, iar în SV erau 7 alegători în condiția în care în SV sunt doar 3 cabine de vot.
- **SV 18/16, Florești, Ciutulești.** În SV se aflau 5 persoane în condiția în care în SV sunt doar 3 cabine de vot.
- **SV 6/35, Briceni, Slobozia Șirăuți.** Nu este efectuată termometria, iar un membru BESV nu poartă mască.

Urnele de vot nu au fost sigilate potrivit procedurilor legale/ ruperea/ deteriorarea sau absența sigiliilor pe urnele de vot – 8 cazuri.

- **SV 29/054, Soroca, Stoicani.** Una dintre urnele staționare era sigilată doar cu un singur sigiliu. Membrii BESV au spus că o vor utiliza ca urna mobilă.
- **SV 2/52, Bălți, or. Bălți.** La 16.55 observatorul Promo-LEX a observat că la urna mobilă este deteriorat un sigiliu. Președintele BESV a reacționat și a zis că va remedia situația.
- **SV 31/006, Șoldănești, Găuzeni.** Urna mobilă este sigilată incorect. Membrii BESV au aplicat două sigilii pe fermoar.
- **SV 06/031, Briceni, Medveja.** Urna mobilă nu a fost sigilată. Membrii BESV au spus că intenționau să o sigileze la momentul pornirii.
- **SV 29/24 Soroca, Cosăuți.** Urnele staționare au numai câte 2 sigilii. Membrii BESV au spus că nu au știut că trebuie să aplice 4 sigilii.
- **SV 4/1 Anenii Noi, or. Anenii Noi.** Observatorul a observat că urna mobilă are 2 sigilii în loc de una.
- **SV 13/5, Dondușeni, Baraboi.** Urna de vot a fost sigilată doar cu 3 sigilii.
- **SV 6/35, Briceni, Slobozia Șirăuți.** Urnele de vot sunt sigilate doar cu câte 3 sigilii.

Altele – 7 cazuri

- **SV 01/228, Chișinău, Râșcani.** O alegătoare a comunicat că a fost telefonată, din ce a înțeles ea de membrii BESV ca să se prezinte la SV pentru a-și exercita dreptul la vot. Membrii BESV au specificat că ei nu au telefonat pe nimeni și că acuzația este nefondată. Alegătorul a scris o plângere în legătură cu această situație. După o serie de acuzații, alegătorul și-a exercitat dreptul la vot.
- **SV 15/11 Dubăsari, Oxentea.** Un observator a fost telefonat de un număr necunoscut, persoana s-a prezentat ca reprezentant PSRM și l-a îndemnat să iasă la vot fără a face referire pentru cine să voteze.
- **SV 8/34 Cantemir, Hanaseni.** La 15.35 observatorul Promo-LEX a fost telefonat de către reprezentantul unui candidat și întrebat dacă a votat. Potrivit reprezentantului nr de telefon este cules din lista persoanelor semnate în susținerea candidatului deși observatorul nu a semnat asemenea listă.
- **SV 7/6 Cahul, or. Cahul.** La 10.20 secretarul BESV a propus observatorilor să semneze formularul special, semnat deja de președintele BESV, pentru numărarea voturilor motivând că seara va fi prea încărcat programul. Formularul a fost semnat de către câțiva observatori. Observatorul Promo-LEX nu a semnat.
- **SV 01/087, Chișinău, Buiucani.** În incinta Liceului Teoretic Onisifor Ghibu sunt formate 3-4 secții de votare. Inscripțiile SV sunt scrise mărunț și duc în eroare alegătorii. Ca urmare se formează aglomerație, alegătorii se revoltă și pleacă colectiv acasă fără ca să voteze.
- **SV 2/22 Bălți, or. Bălți.** Pentru o perioadă scurtă de timp (5 minute), s-a stins lumina și internetul s-a deconectat. Procesul nu a fost suspendat.
- **SV 01/150, Chișinău, Buiucani.** Un alegător a votat cu buletinul de identitate fără fișa de însoțire. Președintele BESV i-a solicitat să semneze o declarație pe proprie răspundere ca nu a votat în alta secție.

Comunicatul este elaborat în cadrul Misiunii de observare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020 desfășurată de Asociația Promo-LEX cu suportul financiar al Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) prin Programul „Democrație, Transparență și Responsabilitate”, al Departamentului Buna Guvernare al Fundației Soros Moldova prin proiectul „Monitorizarea alegerilor prezidențiale din 1 noiembrie 2020”, precum și al Consiliului Europei prin proiectul „Suport pentru observarea civică a alegerilor prezidențiale din 2020 în secțiile de votare create în străinătate”. Componenta „Discursul instigator la ură” este susținută de către Departamentul Justiție și Drepturile Omului al Fundației Soros Moldova prin proiectul „Consolidarea unei platforme de dezvoltare a activismului și educației de Drepturi ale Omului în Republica Moldova – etapa a IV-a”.

Opiniile exprimate în rapoartele și comunicatele publice ale MO Promo-LEX aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor sau partenerilor. Conținutul acestui document poate fi supus revizuirilor redacționale.

În cazul în care apar discrepanțe între textul în limba română și traducerea acestuia în altă limbă, prevalează prevederile stabilite de textul în limba română..

Pentru mai multe informații, contactați: Inga Stegarescu, Ofițer de presă al Asociației Promo-LEX GSM: 069 26 96 84; E-mail: inga.stegarescu@promolex.md